

Enkla fakta om ARTERNA I VÅRTECKENBINGO NORR

Gå ut i naturen och spela artbingo med de första vårtecknen! Mars eller april brukar vara lagom för dessa djur och växter, lite beroende på var i landet man bor och om våren är sen eller tidig.

OM VÅRTECKEN

Rapportera gärna vårtecken www.natureskalender.se. Där kan man också se hur våren anländer i landet under året och jämföra med tidigare år. Det går också bra att rapportera djur och växter på www.artportalen.se. Boken Vårtecken, som Mats Adelmans bilder kommer ifrån, kan man bland annat beställa från www.faltbiologerna.se. Där beskrivs fler olika vårtecken. Fältbiologerna är en natur- och miljöförening för barn och ungdomar.

ARTERNA PÅ BINGOBRICKAN

Sånglärkan sjunger över fält och åkrar. Nästan utan uppehåll kan den drilla i skyn.

Nässelfjärilen brukar ha två generationer per år i södra Sverige. För att hinna med det vaknar den tidigt på våren.

Tussilago är en korgblommig växt med många små blommor i varje tussilago. Honblommorna sitter i kanten och hanblommorna i mitten. Man hittar de första i sydvända dikeskanter och vägslänter.

Den sjuprickiga nyckelpigan känns igen just på sina sju prickar! Vill man lära sig fler arter finns det en bok som heter Nyckelpigor i Sverige. Den ges ut av Entomologiska föreningen i Stockholm och Naturhistoriska riksmuseet och kan beställas på www.ento.se. Det finns också ett lektionsmaterial från Naturhistoriska riksmuseet om nyckelpigor, *Designa din egen nyckelpiga*. Materialet kan hämtas på www.nrm.se/dlr.

Det finns flera olika arter av stickmyggor och det är bara honorna som suger blod. Men det finns också andra sorters myggor, som inte suger blod. Så säkraste vårtecknet är kanske att se när ett myggbett blir till.

Tofsviporna flyttar modigt norrut så fort det börjar bli lite varmare. Men ofta kan det bli kallt eller snöigt igen i början på våren. Då händer det att de flyttar lite söderut igen.

Citronfjärilen övervintrar i högt gräs och liknande. Näselfjäril och påfågelöga övervintrar i uthus, på vindar, i ihåliga träd med mera.

Staren häckar gärna i holkar. Man ser den lättast på någon gräsmatta eller i någon beteshage. Stararna promenerar raskt, medan koltrastarna oftast hoppar.

Stackmyra är egentligen flera olika arter i släktet skogsmyror som bygger myrstackar. De vanligaste i södra Sverige är kal skogsmyra och röd skogskogsmyra. På våren kommer de fram för att värma sig i solen. Sedan går de varma myrorna ner i stacken och värmer upp även den.

Sälgen är trädet med videkissar! I videkissarna (hängena) sitter sälgens blommor. Sälgen på bilden är ett hanträd. Där kommer det gula ståndare med pollen i hängena. I honträdens hängen kommer det lime-gröna pistiller där pollen kan fastna.

Bofinken är Sveriges näst vanligaste fågel. Vill man lära sig hur den sjunger kan man lyssna på Naturmorgons Fågelsånglektion #1. Finns på www.sr.se.

Grävlingen ligger och sover i sitt gryt under vintern, men tidigt på våren kommer den fram igen. Att se den är inte helt lätt, men man brukar kunna hitta de typiska spåren med tårna bredvid varandra på rad och med avtryck från de långa klorna. Eller tyvärr, se överkörda längs vägarna.

Ringduva är en stor duva med vitt på halsen. Lyssna efter det femstaviga lätet: ho hooh-hoo, hoo-hoo.

Humlorna man ser på våren är de humledrottningar som föddes förra året. Det är bara de som övervintrar. Gamla drottningar, hannar och arbetare dog i höstas. Nu letar de nya drottningarna efter bra ställen att börja på ett nytt humlesamhälle. Det här är en mörk jordhumla, men andra vanliga arter är stenumla (svart med röd rumpa), åkerhumla (orangebrun) och hushumla (orangebrun och svart med vit rumpa).

Påfågelläga har fått sitt namn efter ögonfläckarna på vingarna. Dem kan den skrämman småfåglar med.

Huggormen är ofta grå (hannar) eller bruna (honor) med ett zick zack-band. Men de kan också vara helt svarta. Hannarna kommer fram först och ligger ofta och solar vid en buske eller en stenmur.

Texter av Didrik Vanhoenacker, jourhavande biolog på Naturhistoriska riksmuseet.
Bilder från Fältbiologernas bok Vårtecken ©Mats Adelman och Fältbiologerna.

Naturhistoriska riksmuseet		ARTBINGO VÅRTECKEN		NORR FÄLTBIOLOGERNA	

Den här bingobrickan, och ytterligare nio varianter av den, hittar du i dokumentet *Vårteckenbingo Norr*.